

h. 42

KŐSZEK ÉS VIDÉKE

Magyar Köztársaság

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:
nyben házhoz szállítva 16000 korona,
dékre postán 22000 korona.
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyitlittér ára 2000 korona.
Hirdetéseik millimétersoronként 400 K.
szármítatnak.

A fősolgabírák kongresszusa a megyei közigazgatás egyszerűsítését kívánja.

A magyar közigazgatás egyszerűsítése már régen megoldásra váró probléma. A régi közigazgatás ugyanis egyrészt felesleges és mellőzhető terhek miatt alig képes a korszellemnek megfelelő működést kifejteni. A közigazgatás egyszerűsítésének problémájával legutóbb balatonföldvári kongresszusuk alkalmával a fősolgabírák foglalkoztak. A kongresszus állásfoglalásáról a kalocsai járás fősolgabírája Markó Jenő, a közigazgatási ügyek kiváló szakértője a következőket mondotta:

— A magyar közigazgatást a kor igényeinek megfelelően egyszerűsíteniünk kell. Az állam mai pénzügyi helyzetében nem képes már feladatait olyképen megoldani, mint a múltban. A törvény keletkezésének idejében ugyanis szó sem volt meg modern gazdálkodásról, többtermelésről, rokkantfoglalkoztatásról, lakásinségről, mint közigazgatási, társadalmi és szociális problémákról. Ismeretlenek voltak a nemzetvédelmi intézmények, az iskolán kívüli népoktatási, nyomor-enyhítési, modern közegészségügyi s charitatív és humanitárius intézmények, mind olyanok, melyek intézményesen csupán a lakosság anyagi megerterhelése mellett tartható fenn. De nem volt szó a községi alkalmazottak fizetésének a községek által kötelező biztosításáról s végül nem volt szó a vasut telefon, villanyvilágítás s az utépítés és fentartásnál való hozzájárulás mai mértékéről, nem a vízierők kihasználásáról, mint a modern közigazgatás eszközeiről sem. A mindenekelött álló legelső feladat a fősolgabírói hatáskörnek a felesleges terhektől való mentesítése. A rendőri büntetőbíráskodás legnagyobb részben a bűnügyi nyomozat, a közrendészeti és közbiztonsági ügyek, betegápolási, illetőségi ügyek a főbíró munkaerőjét felesleges módon veszik igénybe, mert mindezeket át lehetne ruházni arra a szervezetre, mely kvalifikációjának emelése mellett arra legalkalmasabbnak látszik: a község jegyző-

jere. Így felszabadulna a fősolgabíró idejének egyrésze s intenzívebben foglalkozhatna azokkal a kérdésekkel, melyek a lakosság egész egyetemet érdeklik, melyek azonban már feltétlenül szükségessé teszik a járási önkormányzat kiépítését.

Az országháborító törekvések s az azokat követő végromlás parancsoló kötelességünkkel teszik, hogy a közigazgatás súlypontját a fősolgabíróra és a vezetése alatt működő szervezetre ruházzuk, mert az a tapasztalat, hogy éppen a járás és annak orgánumai az a helyes központ, ahonnan a társadalmi együttműködés alapján létrejött szolidaritás, a közérdekű közigazgatási tevékenységgel egyesül az ország talpraállításának legerősebb biztosítója lesz.

A fentebb felsorolt feladatok teljesítése, továbbá az állam zilált anyagi helyzetében egyszerű módon a község feladata körébe átruházott fentebb elsorolt intézmények létesítése és fenntartása egy járási önkormányzati szerv által volna biztosítandó, melynek kötelessége volna mindazon feladatok teljesítése, melyekkel a fősolgabírói hatáskör kibővül. Ennek az önkormányzati szervnek kellene gondoskodnia mindazoknak a szükségleteknek fedezéséről, amelyekről ezidőig csak törvényhatósági jóváhagyás útján történhetik gondoskodás. Ez az önkormányzati szerv gyakorolná a községi önkormányzat felett való felügyeletet és, annak ügyeiben gyakorolná a jóváhagyási jogot is. Hogy azonban ezen feladatoknak sikeresen megfelelhessen, ahhoz anyagi eszközökre is szüksége volna, melyet a hatóság által javasolt százalékban kivetett pótdadó útján fedezhetne. Jogkörét ki kellene kapcsolni a vármegyei önkormányzati tevékenység köréből, s feladata lenne, mint a vármegyei önkormányzat vidéki exponensének a községeket érdeklő kérdésekben azt nemcsak támogatni, hanem a felettes hatósághoz s tekintetben előterjesztéseket s javaslatokat tenni, ezenkívül az állami igazgatás szükségleteit kielégíteni és hiányait pótolni.

A törvényhatóságnak így feltétlenül több ideje maradna és nyílna szervezési és politikai ténykedésre, továbbá mint harmadfokú bíróság-

nak elvi jelentőségű döntések szerkesztésére, szóval a legmagasabb tudást és legnagyobb tapasztalatot igénylő teendőkre.

A közigazgatásnak fentebb vázolt egyszerűsítésével közelebb hoznánk a megyei tisztikart a néphez, amellyel való közvetlen és intenzívebb érintkezés hatalmas anyagi fellendülést és ezáltal jólétet idézne elő az egész országban.

HIRDETMÉNYEK.

A nemzeti Hírszék egy nagyevű költséjének, a korán elhunyt Papp Váry Elemérnek, aki az egész magyar földön emléket állított magának, sirja fölé emléket akar állítani a nemzet, mely elsőbői országosan gyűjtés indult meg. Adományainkal járuljunk mi is síremlékének felállításához, hisz 6 oltotta belénk a feltámadás hitét. A kegyes célra adományok Városháza 8 számú szobájában adandók le. Adományozók névsorát hirtalpig közlöm.

6224—1924. Közhirre teszem, hogy az 1924 II. felére szóló aranykoronában megállapított földadó egyéni kivétési lajstrom a városi adóhivatalban 1924 szept. 22-től 8 napig közzétehetőre van kitéve. A földadó f. é. október 1-én válik esedékessé s ezen évnegyed közepéig lesz befizetendő.

6691—1924. Közhirre teszem, hogy a kir. kereskedelemügyi miniszter elrendelte a munkaszüneti napon huszeműek reggel 6—10 óráig árusíthatók, az árusítást azonban az üzlettulajdonosok csupán maguk esetleg családtagjaik szolgáltatásainak igénybevételével végeztetik, üzleti személyzetüket azonban nem foglalkoztathatják, velük sem az üzletben, sem azonkívül munkákat nem végeztethetnek.

6525—1924. Közhirre teszem, hogy a hadiárvák és hadirokkantak gyermekei közép- vagy főiskolai tanulmányok folytatása ill. ipari vagy kereskedelmi pályára való kiképzetésük elősegítése céljából az 1924—25 iskolai évre

A Gárdonyi-ház.

Irtá: Wernitz István

Abol a Mátra végső ormai lebámulnak az egri síkságra, áll Gárdonyi Geza háza. Mint egy bóbítás, habfehér csónak libeg fenn a hegy oldalon, szőlők s dus gyümölcsfák zöldjében. Falusias itt a csend... a vár északi sáncain kívül, a hajdani Boyki bástya mögött, már nem hallható a város zaja. Lombos fák, sugaras piaci virágok, kéklő Mátra, a nyári napba muzsikáló méhek... Ez a nagy regényírónk Tusculánuma.

Egy júliusi napon ballagtam errefelé s a hegyekre kanyarodó utra vetődtem, hogy megtekintsem az író házát. Tudtam, hogy a kis villa lakója már seholsem található, keze már megállt reszketően s alkotó tolla az utolsó papírlapra meredt rég. De hiszen mi így is jól ismerjük Gárdonyit, ki belopódzkodott kis diákszobánkba, kinek az ölébe ültünk ragyogó szemekkel, mint egy jóságos nagyapónak... s pedig gyönyörű magyar lelkével oly lágyan simogatott, miközben kigyújtotta az Egri csillagokat, megmutatta a Láthatatlan embert s a legendák hőféhér Margitját.

El is voltam fogódva egy kissé, midőn a küszöbön átléptem. A park homokos útján egy fehér ruhás, mosolygós arcú úri asszony jött elém, ki Mátékovicsné nak mutatkozott be s

elvezetett az író édesanyjához, az öreg Gárdonyinéhoz. Galambos s haja, nyugodt arcára, mintha mindig a fia dicsősége lehelné azt a szelid mosolyt. Ott ült egy széken a júliusi hőségben vastag kendőbe csavartan. — Igen, a Géza fiam dolgozó szobáját akarja látni — szólt remegő, beteg hangon — csak tessék tessék. Én már nem igen tudok járni... de majd Mátékovicsné, s mindent tud, s majd megmutat mindent.

Az előszobán áthaladva a dolgozószobába értünk, melyet azonban inkább lehetne nevezni dolgozó teremnek, oly nagy, boltozatos és komor, mint egy kápolna.

Mátékovicsné hosszan kezdett beszélni Gárdonyi magán életéről. — Tizenöt évig voltam a mester mellett, — mondja — akkor kerültem hozzá, midőn már országsszerte ismerték a nevét. Akkoriban a Dante Poklá-nak fordításáért kapott jutalom pénzen vásárolta ezt a házat. A mester nagyon szerette az embereket, de kerülte a társaságukat s csak néhány barátjával érintkezett. Különben annyira magabizárkózott, hogy tíz év alatt csak egyszer látták a városban. Kommun alatt történt ez, midőn jóbarátjai közül, — a napirenden levő zavargások miatt, — senki sem látogatta meg. S ekkor a kioszkban sétáló ismerőseitől csudálkozva kérdezte: „És önök még élnek?” Többet nem szólt és ismét visszament Tusculánumába.

Nagyon szigorú pontossággal tartotta be napi rendjét, — folytatta Mátékovicsné. — Nyolc és tíz óra között zongorázott vagy hegedült, utána irt délig. Délután kettőtől fél ötig ismét egyfolytában irt. Néha éjszakákon át tanult és olvasott. Legjobban szerette Goethet és Edgar Poet. Oh és milyen szöpa regényeket irt! Édesanyjának és nekem szokta mindég először felolvasni. Ha nem irt, akkor festett, vagy a kertben dolgozott, az egész nagy kertet s művelte meg egyedül.

Egy gondosan ápolt kert hársfaillatos levegője s az író lelkének nyugalma érzik meg valóban minden munkáján. A mindig melázó művész, midőn kerülte kortársait, mivel egész társaságát könyvei tették, valahogy elfeledte a márt, a modern embert. Innen van az, hogy Gárdonyi nem tudott társadalmi regényt írni, neki csak a történelem volt a valóság és azon tapasztalatai, mikhez önmagán keresztül jutott. De annál erősebb volt ez a komor ember, hogy sárgalevelű krónikák embereit és eseményeit feltámassza, mint Dohát vagy boldog Margitot. Az ismert történelmi nevek közf itt-ott egy képzett alakot is sző közbe. Művészi fantáziája teremti meg például a bűvös E. n. öke szeralmét a titokzatos Attilához, vagy a bus Zsót, kivel filozófiai nézetét mondatja el. Általában Gárdonyi egy a szokásaiban szilajabb, tette gyorsabb kort rajzolt a magánál. Imádtá az erőt, a vá-

ösztöndíjban részesülhetnek. Pályázati kérelmek f. é. december hó 1-ig a magyar kir. népjóléti és munkaügyi minisiteriumnál hatóságom útján nyújtandók be. Bővebb tudnivalók Városháza 11 számú szobájában.

6736—1924. sz. Felbivom az összes hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat, hogy járulékaik átvétele végett f. hó 22. és 28. án a városi számvédelőnél jelenjenek meg.

Jambrits Lajos polgármester.

H I R E K.

A polgármester f. hó 16. án egy heti szabadságra ment. Távolléte alatt dr. Nagy-Ebeling Miklós gazd. tanácsnok helyettesíti.

Műszakrendőri bejárás a városi téglagyárban. Dalmady min. tanácsos és Szakal Mav. üzlet vezető elnö. f. hó 16. án egy nagyobb bizottság saállt ki a városi téglagyárba, hol megtekintették az újonnan készült iparvágányt és azt átadták a forgalomnak.

Herbst Gezat, Vasvármegye közel négy évtizeden át volt alispánját a megyegyűlés nyugdíjazta.

Nyiregyháza városnak 100 éves jubileuma alkalmával rendezett ünnepségeken a város részéről dr. Nagy-Ebeling Miklós gazd. tanácsos vett részt, ki egyuttal jelen volt a városok kongresszusának ott rendezett gyűlésén.

Házasság. Folyó hó 16. án vezette oltárhoz Felsőpatyon Gaál István Schladnagy Schlamadinger Mikiké. A fiatal párt Fuchs Ferenc körmendi plebanos eskette. Tanúk dr. Fuchs Endre és Schlamadinger Ferenc voltak.

A **Concordia dalosegyület** ezévi dalosnapját most már végérvényesen október hó 5-én fogja megtartani. Ez alkalommal a Perkovits-féle Mulató nagytermében dalosestélyt is rendez. Bővebbet jövő számunkban közlünk.

A **rokkantnap** sikerének biztosítására a vezetőség a város tekintélyes polgárai közül védnököket kért fel, melyek közül eddig a következők voltak szívesek adományokat lefizetni: Csikspitecai vitéz Lázár Domokos isk. igazg. 200.000, Dorner Ferenc vendéglős 150.000, Jeszti Antal vendéglős, Rozsa Ferenc kávész. Németh Imre isk. igazgató, Török János vendéglős 100.000, Eisner Kamill, Nehammer Gyula gyárigazgatók 76.000, Flamisch Gusztáv pék-

gyakban dusabb hajtású lelkeket, az acélos ferge testet, ideálja a nagyság, melynek megvan az alkalmá nagygnak lenni.

Egesz telkét belepróbeli a történelmi kor szakokba, s annak embereibe. Annyira megközelíti, annyira nyomon követi őket olyan helyekre, hol nem csak ő éli át azok tapasztalatait, hanem a saját emlékeiből is juttat azoknak. Mátékovicsné mondja, hogy mielőtt hozzafogott az Egri csillagok-hoz, előbb bejárta a Mecsek-hegységet, Erdélyt és Törökországot. Ez útjáról hozta a török tulipánokat, mik még most is ott virítanak a verandán. Ez a lelkiismeretes munka és az egyéni vonások adnak olyan csodálatos szint munkáinak. Az áltai, hogy hőseit bevonja a mi mindennapi életünk kicsinysegeibe, nagy telteiket is sokkal inkább el tudja hitetni. Így kapják meg Gárdonyi munkái azt a finom patinat, mi csak a nagy írók munkáját jellemzi, hogy t. i. úgy hatnak, mintha magunk is atelnok mindent.

A dolgozószoba a padlótól a mennyezetig zsufolva van könyvekkel. Ott sorakoznak Balzac és Flaubert művei, rengeteg magyar, latin, olasz, német, francia nyelvű történelmi munkák, a régi magyar írók összes vaskos kötetei. Homeros és Vergilius költeményei. S ott láttam a sok könyv között egy községi ember nevét is megvillanni: „Magyarország madárvilága, Chernel István” felirással. Minden könyvespolcon volt egy nagy szobor, mely Szókratészt, Arisztotélszt, Zrínyi Miklóst és Petőfit ábrázolta. A hosszú dolgozó asztalon kéziratok foliánsok hal-maza, regény és drámatervzetek, költemények s egy írógép, melyen munkáit maga szokta le-gépelni, mielőtt a Singer & Wolfner céghez kerültek.

— A dolgozó szobából egy Gárdonyi muzeumot rendezünk majd be — magyarázza Mátékovicsné.

mester 56.000, Elmer Béla nyug. áll. ezredes, Jambrits Lajos polgármester, Horváth Andor főszolgabíró, dr. Szovják Huzó ügyvéd, Kincs István apátplebanos 50.000 K t, Nagy Adorján ny. postafőnök és Milosits Gyula 25 ezer K. Rónai F. a közlemények díjtalan közlését. A vezetőség felkéri mindazokat, kik a védnökséget elfogadni szívesek voltak, hogy pénzbeli hozzájárulásukat e lap kiadóhivatalában leadni szíveskedjenek. Egyben hálás köszönetét fejezi ki az eddigi adományokért.

Egy nyilvános kádfürdőnek létesítése volna most a legsürgősebb egészségügyi dolga a városnak. Sok oldalról merült fel az a panasz, hogy Köszegen, egy kulturvárosban nincsen kádfürdő és azok, kik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy lakásuk fürdőszobáját használhassák, kénytelenek havonként 30—50 ezer K költséggel Szombathelyre utazni. Nem okozna a városnak óriási költséget, ha egy két-három kádból álló fürdőtelepet létesítene valahol a városmajorban, egy alkalmas helyiség felhasználásával s azt hetenként kétszer egy-egy meghatározott napon üzemben tartaná. A leg-egyszerűbb berendezés is megfelelne, csak legyen, mert erre egy városnak feltétlenül szükség van.

A villamosítottan még Szent István napján elromlott gép e héten végre üzemképes lett. A kiolvaszt fűcsapágyak elkészültek s most újból két gépegység erőlködik a város világításának előállításában. Reméljük, hogy most „egy ideig” megint jó világításunk lesz. Örvendetes az is az iparosoknak, hogy most nappal is van villanyáram a motorok részére.

A **rokkant egyesület** elnöksége felkéri az összes tagokat, hogy tagági díjaikat mmél előbb fizessék be az elnökségnek (Deák Ferenc utca 6. szám alatt), mert aki ezt elmulasztja az egylet kötelekeiből toroitetik.

Új lisztüzlet a belvárosban. A belvárosi volt Schneider főie mészárszék helyiségében, mely örv. Stubenvoll Károlyné tulajdonát képezi, ugyancsak az ő neve alatt egy a körmendi gőzmalom liszt és gabonaterményeinek lerakata alakult. Ezen új lisztüzletet ajánljuk a közönség figyelmébe.

Sturdza Demeter grófnő, Freyler Mária, kit a márianosztrai női fegyházból ideiglenesen szabadlára helyeztek, ismét megérkezett szülővárosába.

Ezután a kertet néztük meg. A borostyán-nal befutott kőkerítésből utig látszik ki Dante-nak és Széchenynek művészi féldomborműve. A kert közepén valaha szökőkút szórta szikrazó vizét egy szelíd, zöld tapacszkába, (körülötte pajkos kis amorettek huncutul mosolyognak) most azonban már csak a pajkos kis amoretta mosolyognak huncutul. A virágházak öszzeroskadtak, az utak is begyepesedtek... — Mióta meg halt a mester, senki sem tudja ugy nyesegetni a fákat s ápolni a virágokat.

Minden oly üres és elhagyott. Egy lompos, fehér kúnya jön velünk szamba az uton, Néró, a mesernek minden munkájában leghűsegebb társa. Most már hárman folytatjuk utunkat egy tisztás felé, honnan látható az egri vár, a Boyki bástyával. A Boyki bástyán esett el Egger ostromakor Dobó István első vitéze. A Boyki bástyára van eltemetve Gárdonyi Géza.

Egy ifjú tölgfaból van öszzeröva a hatalmas kereszt azon nyersen, amint azt a szomszédos erdőből kivágták, rajta felirással: „Csak a teste”.

— Így kívánta ezt a mester — mondta kísértőm. S még egy kívánsága volt halála előtt! — Micsoda? — kérdeem.

— Amit egyik költeményében régen megirt:

S mikor a szónok a sírnál beszél,
és végén kiált: „Hat Isten veled!”
ne le a sírba integessen nékem,
fölfelé nyujtson bucsuzó kezét! —

Mátékovicsné itt elfordul s egy könnyet morzsolt szét.

A nagy hárs alatt fehér kerti asztal és székek állnak. Itt irt Gárdonyi málázva a bájos Czecey Éváról, boldog Margitról, Jancsi fráter-ről miközben kutyája hűségeseu lábaihoz lapult.

Néró most megrázza fehér bundáját, lomhán a hárs felé ballag, lustán lehasal a nádból font szék elé, mintha csak gazdáját várná.

a községi fuvos-zenekar hangszerei feljavítása céljára f. hó 28. án a Mulató termében esti 8 órai kezdettel nyilvános szt. Mihályi táncmulatságot rendez.

Negyven feljelentés tartent e héten a szájkosár nélkül korzózó kutyák tulajdonosai ellen. A legtöbbben nem nyugodtak meg a büntetőparancsban, hanem tárgyalást kértek. Leeg dolga bőven a büntetőbírónak.

A **csai tüzoltóegylet** a ciki gesztenyésben ma délután jó időjárás esetén táncmulatságot rendez.

Táncmulatságok a falvakban. Tomördön az önk. tüzoltóegylet, Nagycsömötén és Velemben pedig az ifjuság tart ma délután táncmulatságot.

A **magyar címer** magánosok, vagy magánjellegű testületek, vállalatok és intézetek által való használatának díját két millió koronára emeltek fel.

A **köztisztviselők** kedvezményes cipő- és ruhakiosztásának illetve beváltásának határidejét szept. 30. ig meghosszabbították.

A **Községi Ált. Temetkezési Segélyegyesület** választmányja, a közgyűléstől nyert felhatalmazása alapján, tekintettel a fokozódó drágaságra, az eddigi segélydíj összegét 1500 koronáról 2000 koronára emelte fel, a felemelt összeggel módjában lesz a Segélyegyesületnek az elhalt tag hátramaradtjainak 1.260.000 korona segélyösszeget azonnal folyósítani, ez oly összeg, mellyel a temetési költségeket majdnem fedezni lehet. A felemelt összeg a legközelebbi pénztárnap alkalmával lesz fizetendő. A legközelebb elhalálozó tag hátramaradtjainak azonban csak az eddig befizetett 1500 K utáni összegre van igényük. Az egyesület tagjainak száma a 700 at meghaladja. 50. életévüket túl nem haladott egyének új tagul az egyesületbe bármikor be-léphetnek.

Felhivas. Felkéretnek a város fuvarral bíró lakosai, hogy a Várkör 46 számú ház előtt lévő törmelékbe vagy a saját céljaikra, vagy pedig a kertuca feltöltésére egy szekér fuvarát ingyen megenni szíveskedjenek.

3—4 szobas lakást keresek lelépéssel. Cim a kiadóhivatalban.

Öcsöbbs lesz a cukor. A cukorkrizissel kapcsolatban azt jelentik a fővárosból, hogy a kereskedők már kiegészítették készleteiket, ami annak köszönhető, hogy a cukorkartell a reádes idő előtt három héttel előbb hozta a piacra a cukrot, mint az előző években szokta. A cukorkartell egyidejűleg kisebb összegben leszállította a cukor árát és további leszállítás is tervbe van véve. A cukorgyarak ugyanis a répatermelőkkel egy állapotok meg, hogy a répat a cukorárak alakulása szerint veszik át. Most a répaszuret idején kellemetlenné vált a gyárosoknak a cukor magas ára, azért azt leszállították, hogy öcsöbbsan jussanak répahoz.

A **soproni erdszeti és bányászati főiskola** első évfolyamára két zsidó hallgatót is felvettek. Az előadások megkezdésekor a 28 keresztény haligato felszóllította a két zsidó hallgatót, hogy hagyják el a termet, mert különben ök mennek el. A zsidó hallgatók az esetről jelentést tettek a rektor-nak, aki valószínűleg orvosolni fogja sérelmüket, mivel a numerus clausuról szóló törvény értelmében vették fel őket a főiskolára.

Betörő járt Szanyi György ludadi lakós gabonakamrájában, hova álkulescsal jutott be s onnan 125 kilogramm búzát 498.000 korona értékben ellopott. Az ismeretlen tettes után nyomoznak.

Győrben levő 2 szoba, fürdőszobás lakáso-mat elcserelelném községi 3—4 szobás lakással. Cim a kiadóhivatalban.

A **rumi tűzvesz** nyolc gazdasági épületet, több pajtát, kazlat, sok takarmányt pusztított el. A kár összegét még nem állapították meg, tudósítónk 150 millióra becsüli. A megindított nyomozás eddig eredménytelen.

Mennyibe kerül egy bankjegy előállítása? Bizonyára sokakat érdekel, hogy mennyi egy bankjegy előállítási és kezelési költsége. Az egymillió koronás bankjegyé 3400, a félmillióé 2500, a 100.000 1700, az 50.000 1500, a 25.000 1500, a 10.000 700, az 5000 350, 1000 150, az 500 70, a 100 30, az 50 15, a 20 2, a 10 1 korona. Tehát a legjobban az egymillió bankjegy gyártása fizeti ki magát...

Megkerült női kabát. Mult heti számunkban megírtuk, hogy Pál József női kabátja az előszobából eltűnt. A rendőrség a nyomozást megkezdte és csakhamar meg is lett az eredmény, mert a kabátot megtalálta a tulajdonos szakácsnőjénél.

Anyakönyvi kivonat az elmúlt hetéről. Születések: Kampel Lajos—Nagy Mária: Lajos r.k. Grastyán Imre—Wehofsits Erzsébet: Etelka r.k. Halálozások: Farkas Tibor 2 hó göres, Riesner Antalné 81 éves agyvérzés, Imre Ferenc 59 éves lágkőműveség.

Az Egyesült Államok budapesti konzulátusa magyar, román, jugoszláv, cseh, osztrák állampolgárokat a vizummegadás szempontjából további intézkedésig nem veszi előjegyzésbe.

Vigyazni kell a bankóra is... — Mióta az Osztrák Magyar Bank jegyeit átvette az állam és a közönség megtudta azt, hogy ezentúl nem bankjegyekkel hanem államjegyekkel fizet, alaposan leestett a papírpénz becsülete. Nem vigyázott arra, hogy a pénz ne szakadozzék össze, mert ha akadt egyik-másik államjegyen folytonossági hiány, akadt hozzá ragasztó és meg volt mentve a pénz becsülete. Ennek az arany nélküli aranyvilágnak a napja az államjegy halálával leáldozott s a Nemzeti Bank által átvett államjegyekre jó lesz vigyázni, mert különben megkárosít bennünket saját vigyázatlanságunk. Most ugyanis újból szabályozták a sérült bankjegyekért járó megtérítési összeget és pedig úgy, hogy 500 koronán felüli bankjegyeket 100, a többieket 10 mezőre osztották. Mind egyik mező, melyet a hálózatra illesztett bankjegy nem fed, az egymillió koronával 10 000, a félmilliósnál 5000, a százezresnél 1000, az otvanezresnél 500 stb. koronát von le a bankjegy értékéből.

A rendezett tanácsú városok polgármesterei nem kaptak meghívást a közmunkügyi anketre. Tudvalevően Vass József dr. miniszterelnök helyettes f. hó 18 ra összehívta a törvényhatóságok képviselőit, ugyanint az alispánokat, főispánokat és polgármestereket, hogy a közmunkák kiírásának feltételeit velük megbeszélje, illetve, hogy a munkák legsürgősebben való megindítása érdekében velük tárgyaljon. Mint-hogy a rendezett tanácsú városok polgármesterei kimaradtak ebből az értekezletből, illetve nem kaptak arra meghívást, azért a Városok Kongresszusa ezt a körülményt szóvá tette a miniszterelnök helyettes előtt, aki kijelentette, hogy az értekezlet csak előzetes értekezlet lévén, ennek során csak a főispánokat hallgatja meg, akik a tárgyról teljesen tájékozva vannak, mi-helyt azonban a közmunkák megindításának tárgyalásai olyan stádiumba jutnak, hogy a terveket rövidesen megvalósíthatók lesznek, akkor jöhet értekezlet lesz, amelyen a rendezett tanácsú városok polgármestereit is meg fogják hallgatni.

A kommunizmus világszerte hanyatlik. Berlinből jelentik: A Times statisztikát közöl az egyesek államokban működő kommunista pártok taglétszáma vonatkozóan. A statisztika szerint csak Németországban emelkedik a párt taglétszáma. Németországban jelenleg 350.000 kommunista van. Németország után a legjobb kommunista Oroszországban van, ahol a pártnak 130.000 tagja van. Európa összes államai-ban 1920-ban 704.000 kommunista volt, míg ma a párttagok száma Európában Németországot leszámítva mindössze 241.000.

Egy amerikai csillagász a Jupiter új holdjait fedezte fel. Egy newyorki híradás szerint Roberton amerikai csillagász hét év óta tartó kutatás után megállapította, hogy a Jupiternek 15 holdja van, amelyekről sikerült pontos fényképfelvételt készítenie.

Dortmund kiürítése megkezdődött. A megszálló francia csapatok megkezdték Dortmund kiürítését. A belga kormány elrendelte a krefeldi belga csapatok létszámának csökkentését.

Borzalmas családi tragédia Szekszárdon. Marth József jómódu szekszárdi géplakatost pár hónappal ezelőtt elhagyta felesége, aki Bodai Gusztáv vendéglős leánya. Az asszony a férj ismételt könyörgésére sem tért vissza, hanem mindenképpen válni akart. A napokban Marth meglátogatta feleségét, aki édesanyja és sógor-nője társaságában épp vacsorázott. Újból kérélni kezdte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá, az asszony azonban elutasító választ adott. A férj ezer anyyira felingerlődött, hogy felkapta az asztalon heverő nagy konyhakést és azt először anyósának, id. Bódai Istvánnak hátába szurta, majd négyyszer felesége testébe mártotta. Közben betrohant a szobába apása, aki a dühöngő embert le akarta fegyverezni, de Marth nekirohant és a vendéglősnek is háromszor testébe döfte a kést. Az egyik szúrás a vendéglős a nyakán találta és átvágta ütőerét. A szerencsétlen ember percek alatt elvérzett. Végre ifj. Bodai Gusztávnak sikerült Marth kezéből kiútni a kést, mire Marth hazarohant és forgópisztollyal föbelőtte magát. A családi tragédiának két halott férfi és két súlyosan sebesült asszony áldozata van.

A kínai harcok. Sanghaiból jelentik, hogy Cse-Kiang első és második hadseregével fellazadt. Liungnál új támadás kezdődik. Hír szerint Kiang-Csu csapatai a Cse Kiangi harcra vonalon Hing mellett áttörtek és Hanq Haot kiűrtették. Ezek a hírek Sanghaiban nagy izgalmat keltettek. — A Reuter jelenti Sanghaiból: A dolgok állása szerint a Sanghait védelmező Cse Kiang csapatok összeomlása várható.

A jósó. A moszkvai törvényszék a minap halálra ítélte Permiakova Anasztáziát a legrettegettebb gonosztevőnőt. Három évvel ezelőtt rablóbanda vezére volt és Prm városka környékén garázdálkodott. Utóbbi időben pedig ugyanebben a városban mint jósó telepedett le. Működése azonban rövidesen gyanússá vált a hatóságok előtt, mert sok bajelentést történt fiatal asszonyok és leányok elűnéséről, akiknek utolsó útja mind a jósóhoz vezetett. A nyomozás kiderítette, hogy a bestialis asszony husz négy gyilkolt meg, akik jövendőjüket mentek megtudakolni. A gyilkos bevallotta bűnét, de azzal védekezett, hogy belső kényszerből, teljesen öntudatlanul cselekedett. A gyilkosságokat pedig úgy hajtotta végre, hogy a jövőkire kíváncsi asszonyoknak és leányoknak megparancsolta, hogy fejüket hajtsák az asztalra, ha jukat bontsák ki, hogy a nyak és váll bőrén levő anyajegyeket megvizsgálhassa. Mikor a szerencsétlenek így elhelyezkedtek, élesre fent szekerével levágta a fejüket. Az asztalon guruló fej különös élvezetet szerzett neki.

A csizma. A minap Napolyban meghalt Girona di Cannat herceg, volt képviselő, aki 1900-ban megválasztásának körülményeiről lett híres. A herceg szürke ember volt és nem volt nagy remény a megválasztására. A főkörtese ezen úgy segített, hogy kihirdette a nápolyi választási körzet választóinak, hogy mindenki csizmát kap, aki a választási irodában egy megválasztott estén megjelenik. A jobbára szegénysorsú választók tódultak a főkörtés elé, de nagy volt a csodálkozásuk, amikor csak egy csizmát kapott — a ballábára valót. A másikat pedig megígérték a választást követő napra, ha az urna előtt a választó a hercegre szavaz. Az

KÖSZEGI BUTOR- és FAIPAR r.-t.

KÖZSEG, KIRÁLY-UT 48. szám.

Allandó raktár saját készítésű komplett háló, ebédlő, uriszoba és konyhabutorokból. — Kerti székek és asztalok, szőnyegszőnyegszékek, mehkaptárok, mosógépek és teknők, egyéb háztartási cikkek a legújatosabb árakon. — Megrendelések az épületberendezési és butorszakmában a lehető leggyorsabban elsőrendű kivitelben készíttetnek. —

Megtekinthető vásárlási kényszer nélkül reggel 8 órától est 7 óráig.

ötlet bevált, a herceget egyhangúlag megválasztották képviselőnek. A legközelebbi általános választáson a pálda követőkre talált és a cipőgyárosok jó üzletet csináltak.

Bányászok szerencsétlensége. Az angliai Wyomingban a Kemmerer féle szénbánya egyik tárnájában robbanás történt. A legutóbbi jelentések szerint a szerencsétlenül járt bányászok száma 81. Eddig nyolc holttestet ástak ki a tárnából, ezek azonban annyira megégtek, hogy teljesen felismerhetetlenek.

A MÁV menetdíj kedvezménye! Olvasóink érdekét szolgáltuk már akkor is, midőn tudomásukra hoztuk, hogy a tenyészállatkiállítás tartamára kedvezményesen utazhatnak Budapestre. Még inkább szolgáljuk azzal, hogy felhívjuk figyelmüket az ország legnagyobb szövetáruházára, mely nagymennyiségű maradékokat bocsajt rendelkezésére a nagyközönségnek, melyek a londoni Semler cég (London 14. Golden Square) óriási forgalma révén halmozódtak fel és a napokban érkeztek Budapestre. Felelő tény kivételes alkalmat nyújt Közseg város közönségének, hogy a legjobb békebeli minőségű kelmeiket mélyen leszállított alkalmi árban szerezhesse be az 1850. év óta fennálló Semler J. cég Bécsi-ucca 7. szám alatti fő- és Koronaherczeg ucca 9. szám alatti fióküzletében.

Százket falut pusztított el a földrengés. Az újabban érkezett jelentések szerint a szeptember 13-iki erzerumi földrengés katasztrófális hatása volt. Erzerum környékén százket falu elpusztult, többszáz ember meghalt.

Amerikai hirdetés. A „Newyork Sun”-ban a következő hirdetés jelent meg: „A legnagyobb fájdalommal értesítem rokonaimat és ismerőseimet, hogy feleségem éppen abban a pillanatban halt meg, amikor egy kis fiúcskával ajándékozott meg, akinek most dajkát keresek arra az időre, amíg új házastársat találok, fiatal, szép, 20.000 dollár hozománnyal és üzleti képességgel, hogy ismert fehérnemű üzletet vezetésében segédkezhessenek, amely üzletben most nagy végkiárusítást rendezek, mielőtt áthelyezem a 12 ik avenue 174. szám alá s amelyik házban még kapható egy pár pompás üzlethelyiség egyenként 500 dollár évi bérért.”

Mennyi a hóher fizetése. Az igazságtögyminiszternek idevonatkozó legújabb rendelete értelmében a kivégzésekért a bakónak egy személy után a holttest levételével együtt 300.000 korona, a két segédnek pedig egyenként 100.000 korona jár.

SPORT

SzSE—KSE 4:1 (1:0).

Szombathelyen zajlott le mult vasárnap az SzSE—KSE bajnoki mérkőzés, melyet az SzSE nehéz küzdelem után a fenti gólarányban nyert meg. Ezuttal a közsegiek nagy lelkesedéssel küzdöttek s ha a bíró nem partoskodik ellenük, — amit a szombathelyi közönség is nemtetszéssel fogadott, — könnyen meglepetést szereztek volna az amugy is túlerősen játszó SzSE-nek. A gólokat Döbrentey (3), Szladovits, illetve Novák II. rugta. A közseg csapatban a védelem játéka kiemelkedő. Novák I. mint balhál jól bevált. Spindlbauer annak dacára, hogy sebesulten állt ki, nyugodt és biztos kézzel fogta a neki szant labdákat. A Schreiner—Katona—Novák II.—Szova—Nemes új összeállítású csatársor is jó volt, azonban alapos tréninget kell venniük, hogy összeszokjanak és akcióképesebbek legyenek. A jobbszélen először szereplő Nemes igen előnyösen mutatkozott be, a balszélen volt ezuttal a legjobb közöttük. A mérkőzést vezető budapesti bíró határozottan az SzSE javára „hazadolgozott”.

Szombathelyi Vasutas (MÁV)—Közseg SE (Bajnoki mérkőzés.)

A két csapat közti bajnoki mérkőzés tulajdonképen nov. 16-ára van kisorsolva, azonban közös megegyezés alapján a mai napon játszák le. Ugy a Vasutas mint a KSE legjobb csapatát állítja sorompóba, hogy a két pont birtokába jusson. Különösen a KSE ambicionálja a győzelmet, hogy ezzel némileg korrigálja a közönség előtt az ősi szezonban elért gyenge eredményeit. Így valószínűleg érdekes lefolyású mérkőzésnek lesz szemtanuja sportközönségünk, mely délután 4 órakor kezdődik.

Délután 2 órai kezdettel előmérkőzés lesz a szombathelyi Vasutas II.—Közseg II. csapatai között

STERN JOZSEF RT.

BUDAPEST
Kalvin-tér 1 szám
ALAPITTATOTT 1860-BAN.

Kizárólag elsőrendű minőségben, a legelőnyösebb árakon. —

Női és férfi ruhaszövetek. — Női-, férfi- és gyermekfehérnemiiek. — Vászón- és mosóárak.

ZSOLDOS KIVITELI

Intézeti matracok készen kaphatók

Készít: angol uriszoba, Bergéres-garnitúrákat, bőrből vagy gobelinszövetből.

Pollák Miksa

kárpitos és diszítő
Közszeg, belváros (a Mulató mellett)

ZSOLDOS munkái

Sajat gyártmányu gyapju jumper 38.000 K,
pastell zokni 6500 K. muszlin harisnya 8000 K,
selyem nyakkendő 15 000 K. FILIPP kötöttáru-
gyára Szombathely, Széll Kálmán utca 6.

Budapesti valuta-árfolyamok:

Budapest 0.0069-00

1 angol korona = 17.000 papirkorona.

Font Sterling	342.000 K.	Dollár	76800 K.
Schw. frank	14.500	Francia frank	4105
Lira	3383	Sokol	2290
Dinár	1048	Lei	390
100 osztrák K.	109.00	100 Márka	—

Hivatalos gabonaárak: dunántuli buza
415.000 — K. Rózsa 372.500 K. Takarmányárpa
390.000 K. Sárarpa — — K. Zab 320.000 K.
Kukorica 380.000 K. Korpá 235.000 K.

FLEISCHMANN ÁRUHÁZ

BUDAPEST, Karoly-körút 21.

Vidéki vevőinek az utazás megkönnyítésére utazási
hozzájárást nyújt olyképpen, hogy a vásárolt
összegeből 5 százalékot terít meg.

Gyapjuszövetosztály:

Strappa férfi ruhakelme	85.000
Férfi divatruhakelme, kitünő minőség	105.000
Őszi férfiszövet, tiszta gyapju	145.000
Eredeti angol divatkelme, sima és csikos	198.000
Raglán doubleszövet, kitünő minőség	158.000
Valodi angol felöltőkelme, tiszta gyapju	189.000
Csikos és kockás divatkelme	98.000
Tiszta gyapju női ruhakelme, 110 cm, színekben	126.000
Costümkelme, tiszta gyapju, 140 cm széles	154.000
Maroquin	168.000
Velour női kabátkelme	182.000
Velour kabátkelme, elsőrendű minőség	252.000

A legújabb divatu ruha-, felöltő-, raglanszövetek, a
legújabb angol gyártmányu télikabát-kelmék a
megszokott dus választékban.

Vászonosztály:

Ágyneművászon, elsőrendű minőség	21.700
Lepedővászon, 150 cm széles kitünő minőségű	41.500
Paplanlepedővászon	47.500
Batizt cliffon l. a. 90 cm széles	32.500
Konyhatórló tiszta len 75 75 cm	23.000
Cérnázefir ingekre és ágyneműre	23.500
Ingyezírek divatmintákban	28.000
Lendamaszt asztalkészlet, 6 személyes	390.000
Damaszt és lenárúkbán, matraccsinvatokban, angol ingyezírekben, törülközőkben, zsebkendőkben és asztalneműkben állandóan nagy választék.	

Mosóosztály:

Szintartó levantin	21.500
Eredeti japán creppe, remek kimintázás	32.500
Mosó creppe, georgette ujdonság, 110 cm széles divatszínben	72.000
Costümvászon tiszta len divatszínben	41.900

Svájci grenadinok, epengok, ruhavásznak óriási
választékban. leszállított árban.

Fehérneműosztály:

Nappali ing himzett és aszuros	61.000
Fűzővédő himzett (Imper)	69.000
Fűzővédő csipkés	75.000
Nagrágcombine kézi himzésű és aszur	195.000
Szoknyacombine	210.000
Háromrészes garnitúra ing, nadrág, hálóing	305.000

Menyasszonyi kelengyék a legkülönlegesebb
kivitelig állandóan raktáron.

Selyemosztály:

Ruhaselyem minden divatszínben	85.000
Mosó selyem ruhára és fehérneműre	110.000
Liberty divatselyem divatszínben	182.000
Eolien ruháselyem, 100 cm. széles	162.000
Creppe de chine, maroquinek (sima és mintázott) és selyem ujdonságok állandó raktára.	

Vidéki rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
A felhalmozódott maradékot igen olcsón árusítom.

Elektro Blokop

a „Mulató“ nagytermében
Szép idő esetén a kerthelyiségben.

Műsor: Vasárnap, szeptember 21-én:

A heidelbergi diákélet

Mayer Förster vigjátéka 8 felv.-ban, a főszerepben
Eva May, Werner Krauss és Paul Hartmann.

Az ország legnagyobb faiskolája

UNGHVÁRY LÁSZLÓ FELE

faiskola, szőlő és borgazdasági rt.

CZEGLÉD

Árjegyzéket kívánatra
ingyen és bérmentve
küld. „Műkedvelő és
Haszonkertészet“ c il-
lusztrált szakmunkánk
50 ezer K.-ért megrendelhető.

KERTMŰVESZETI ÉS TELEPÍTŐ IRODA:

BUDAPEST IV., FERENCIEK TERE 3,
főem. 14. Tel. J. 152-07

Faiskolai lerakatok:

BUDAPEST, I., Villányi-ut 16, Weintegl Sándor
VII., Erzsébet királyné-ut 39 sz. Tost Ferenc.

Orthopäd cipőket

ludtalpu, donga, fagyos, bütykös, vagy
bármily rendellenes lábakra a legtoke-
letesebb, finom kivitelben készítenek:

Moritz és Gápel

szakorvosilag elismert orthopädműcspézek.
Budapest, VI., Jókai-tár 4. sz.
(Andrássy-ut sarok.) Telefon 55-05.

CSITKENYE-BOGYÓ

magtalanított — lekvárfőzésre kapható. 1 kg. 3500 K.—
KÖZSEGI FENYŐMAGPERGETŐGYÁR, KÖZSEG.

Egy 6 hónapos farkaskutya

eladó Varkör 54. szám alatt.

Egy hálóberendezés

azonnal eladó Hegyalja-utca 3 b. sz. alatt.

Hirdetmény.

Horvátzsidány község előjárósága az
1216 kat. holdat kitevő községi területen
gyakorolható vadászati jogot

1924. szeptember 28-án d. u. 3 órakor

Horvátzsidányban a bíró háznál nyilvános
árverésen 1925. február 1-én kezdődő 6
évre haszonbérbe adja

Az árverési feltételek a horvátzsidányi
körjegyzői irodában megteudhatók.

Horvátzsidány, 1924. szept. 9.

Az előjáróság.

Körülbelül 50 mm. őszi és

50 mm. tavaszi szalma

sürgősen eladó a nemescsói lelkésznel. —
Ugyanott elsőrendű réti széna is kapható.

Szántó-árverés.

Ma délután 4 órakor özv. Schedl
Ferencné tulajdonát képező 1100 □-ól
szántóföld a közszegfalvi határban önkéntes
magánárverésen a Wurst-féle vendéglőben
el fog adatni.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Közszegen.

— Mitől olyan zamatos a kávéja, Édesem?
— Egyszerű, csak UHU-kávéval van főzve.

Szántó-árverés.

Szeptember hó 21-én, d. e. 11 órakor
egy 871 □-ól kiterjedésű szántót a Nagytamács
dülőben [(4746—4747)/b. hrsz.] önkéntes árve-
résen eladok. A feltételek nálam megteudhatók.
Dr. Szovják, ügyvéd.

Megérkeztek

a „SENATOR“ sweizi szivarkahüvely
és papír-különlegességek.

Szántó-eladás.

Egy ügyfelem megbizásából BOZSO-
KON 4 1/2 hold szántó azonnal eladó. Ér-
tekezni lehet közelebről nálam.

Dr. Bátsmegyey Jenő ügyvéd.

ELADOK Kossuth Lajos- utca 8. alatt:

(MAJLÁTH ANDRÁSÉ)

BUTORT:
szekrényeket, asztalokat, székeket,
ágyakat konyhaberendezéseket, háló-
szoba- és ebédlőberendezéseket, min-
denemü butorokat a legolcsóbb áron.

RUHANEMŰEKET:
férfiöltönyöket, alsóruhákat, férfi- és
női fehérneműket, szoknyákat bluzo-
kat, női kabátokat, cipőket, kalapokat,
szőnyeget, ágyneműket és paplanokat.
Mindennemü konyhai- és díszedényeket, átványokat veszek

ZSOLDOS TANINTÉZET

a legjobbban készít elő magánvizsgákra.
Budapest, VII. kerület Dohány-utca 84. szám
Telefon József 124-47.

ALGEBRA és GEOMETRIA

a középiskolák teljestananyaga, egyszerű nyel-
vezettel, bő magyarázatokkal megrendelhető.

OSZEFoglaló TANKÖNYV

a középiskola négy alsó osztályának tananya-
ga két kötetben megrendelhető.

KOLLARIT BŐRLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK,
MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI
ZSINDÉLYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A
LEGALKALMASABB
Kapható: Kirchnopff Mihály
vaskereskedésében.